

اهداف و اصول کاری وب سایت وزارت صحت عامه

مقدمه:

هنوز در افغانستان با وب سایت و شبکه‌های اجتماعی آن گونه که لازم است برخورد مسؤولانه صورت نمی‌گیرد. گاهی فکر می‌کنند همین کافی است که یک نهاد چه دولتی یا غیر دولتی چیزی به نام وب سایت داشته باشد؛ اما کمتر به این امر می‌اندیشند که وب سایت در حقیقت خود یک رسانه است و بر بنیاد اهداف نشراتی مشخصی ایجاد شده است. نشرات یک وبسایت از نظر پالسی نشراتی یک نهاد همان قدر مهم است که نشرات یک مجله یا روزنامه. در تمام کشورهای وبسایت‌ها در چارچوب قانون رسانه‌های آن کشورها فعالیت می‌کنند.

در چارچوب قانون رسانه‌ها در کشورها، تخطی رسانه‌پی تنها و تنها مربوط به نشرات چاپی نمی‌شود؛ بلکه تخطی رسانه‌پی وب سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی را نیز در بر می‌گیرد. همان گونه که یک نشریه چاپی در صورت تخطی رسانه‌پی در چارچوب قانون رسانه‌ها مورد پی‌گرد قرار می‌گیرد، تخطی رسانه‌پی در وب سایت و شبکه‌های اجتماعی نیز پی‌گرد قانونی دارد.

امروزه در کشورهای که مردم بیشتر به امکانات انترنیتی دسترسی دارند، وبسایت‌ها شبکه‌های اجتماعی نسبت به نشریه‌های چاپی جای‌گاه بهتری یافته‌اند. برای آن وبسایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی نسبت به نشریه‌های چاپی از امکانات بیشتر نشراتی برخوردار اند.

یک نهاد چه بازرگانی، چه دولتی، چه سیاسی می‌تواند نوشته‌ها اعلامیه‌ها و تصاویر بیشتری را در وبسایت نشر کند؛ همه روزه و هر ساعت نشر کند که هم‌زمان چندین هزار و حتا چندین میلیون انسان می‌تواند مطالب آن را ببیند، بخواند و واکنش نشان دهند.

هر وبسایت و شبکه‌های اجتماعی یک نهاد بر بنیاد اهداف نشراتی مشخصی طرح و ایجاد می‌شود. در کلیت تمام رسانه‌ها چه دیداری، چه شنیداری و چه چاپی عمدتاً دارای این سه هدف نشراتی می‌باشند:

- اطلاع رسانی،
- آگاهی دهی،
- ذوق پروری.

یعنی هر رسانه در یک بخش با نشر مطالب آموزشی به مردم آگاهی می‌دهد. سطح آگاهی آنان را بالا می‌برد. به همی گونه با نشر خبرها و گزارش‌های خبری مردم را در جریان رویدادهایی قرار می‌دهد که با اهداف آن نشریه هم‌آهنگ است.

در بخش سوم یک رسانه ذوق سلیم را در میان مردم پرورش می‌دهد. یعنی با نشر موضوعات ادبی، هنری، ورزشی و موضوعات از این دست تلاش می‌کند تا سطح ذوق هنری و ادبی مردم بالا برود و مردم به حالات روحی بهتری دست یابند.

اصول نشراتی وب سایت وزارت صحت عامه

این وبسایت یکی از ارگان‌های نشراتی وزارت صحت عامه است که تابع پالیسی نشراتی این وزارت می‌باشد. اهداف نشرات وب سایت همان اهدافی است که مجله «صحت وزنده‌گی» از آن پیروی می‌کند.

موضوعات و ژانرهای رسانه‌یی

عمده‌ترین هدف نشراتی وبسایت همان آگاهی دهی و اطلاع رسانی به خواننده‌گان در پیوند به موضوعات صحتی و وضعیت صحتی در کشور است. وب به مانند مجله تلاش می‌کنند تا با نشر نوشته‌ها و مطالب علمی میزان آگاهی مردم را در پیوند به موضوعات صحتی بالا ببرد. به گونه زیرین موضوعات نشراتی و ژانرهای رسانه‌یی وب سایت وزارت صحت عامه را می‌توان این گونه فشرده ساخت:

- وب سایت با نشر نوشته‌های علمی، گفت و گوهای اختصاصی در پیوند به موضوعات صحتی، تلاش می‌کند تا میزان آگاهی خواننده‌گان خود را بالا ببرد.
- وب سایت با نشر خبرها، گزارش‌ها و مصاحبه‌های خبری می‌کوشد تا در پیوند به رویدادهای صحتی در کشور به خواننده‌گان خود اطلاع رسانی کند.
- وبسایت با نشر پالیسی‌ها و قوانین مربوط به عرصه‌های کاری وزارت صحت عامه می‌کوشد تا خواننده‌گان را با چگونگی پالیسی‌ها و قوانین اجرایی وزارت آشنا سازد.
- وبسایت دیدگاه‌های پزشکان و کارشناسان عرصه صحت را در پیوند توسعه خدمات صحتی و ارائه راه‌کاه‌های موثر مبارزه با بیماری‌ها به نشر می‌رساند.
- در وبسایت می‌توان از این ژانر های رسانه‌یی استفاده کرد. مقاله، گفت وگو، گزارش، پیام، اعلامیه، داستان‌های موفق، تصاویر، کارتون و ژانرهای دیگری که با اهداف نشراتی وبسایت هم آهنگ باشند.
- بسیار نیاز است که بخش‌ها یا ریاست‌های گوناگون وزارت صحت در ختم هرکاه گزارش کاری خود را جهت نشر در وبسایت به اداره روابط عامه بفرستند.
- از نوشته‌ها نشر شده در وبسایت می‌توان در مجله نیز استفاده کرد.
- وب سایت به زبان‌های پارسی دری و پشتو نشرات می‌کند.
- وبسایت هم چنان به زبان انگلیسی نیز نشرات دارد که هدف آن رساندن اطلاعات به نهادهای امداد جهان و سازمان‌های جهانی است.

شیوه نشر مطالب در وب سایت

در بسیاری از نهادهای دولتی در پیوند به نشر مطالب در وب سایتها با مسؤولیت برخورد نمی‌شود. شاید این امر از این‌جا برخیزد که هنوز در چنین نهادهایی وب سایت را به گونه‌ای یک نشریه‌ی جدی تلقی نمی‌کنند.

چین است که چنین وبسایت‌هایی چه از نظر شیوه نگارش و محتوای نوشته‌ها در سطح قابل قبولی قرار ندارند.

هر وبسایت همان‌گونه که در چارچوب یک پالیسی نشراتی به نشرات خود ادامه می‌دهد به همان گونه دارای یک ساختار تشکیلاتی نیز می‌باشد.

وبسایت برای نشر گزارش‌های خود به گزارش‌گران نیاز دارد. به سردبیر نیاز دارد و به ایدیتور یا ویراستار نیاز دارد و به همین گونه به وب‌ماستر نیاز دارد.

مشکلات کنونی وبسایت

یکی از مشکلاتی که وبسایت وزارت از آن رنج می‌برد، کمبود ژانرهای نشراتی است. چنان‌که در وبسایت تنها به نشر گزارش‌ها اتکا شده است.

از نظر زبان، نوشته‌ها و گزارش‌ها دارای مشکلات چشم‌گیر هستند و وبسایت از زبان یک دست‌نویستاری برخوردار نیست. ظاهراً فکر می‌شود نوشته‌ها بدون ویرایش به نشر رسیده‌اند. بخش آگاهی‌دهی و بخش پیام‌های خبری و پیام‌های آموزشی در وب هنوز وجود ندارد که باید ایجاد شود.

نشر مطالب وبسایت از چند دست سبب پراکنده‌گی در نشرات آن شده است. از اشتباهاتی که در نگارش نوشته‌ها دیده می‌شود، می‌توان در یافت که نوشته‌ها بدون ویرایش به نشر رسیده‌اند.

باید توجه داشت که نشر یک نوشته‌ی مخالف به پالیسی یا نوشته‌یی با اشتباهات زبانی می‌تواند مشکلاتی را برای وزارت پدید آورد.

راه برون رفت

برای بهتر شدن نشرات وبسایت باید نکات زیرین در نظر گرفته شود:

- اپلود یا نشر مطالب در وبسایت یک دست‌نویست است، نه این‌که چندین تن بدون هماهنگی و تفاهم هر مطلبی را که خواسته باشند بدون ویرایش در وبسایت نشر کنند.
- یک تن باید مشخص شود و مسؤولیت اپلود نوشته‌ها و دیگر مطالب وبسایت به او داده شود!

- هیچ نوشته و هیچ گزارشی و هیچ اعلامیه‌یی نباید بدون ویرایش به نشر برسد.
- نوشته‌ها، اعلامیه‌ها، گزارش‌ها باید به مسوول اداره روابط عامه فرستاده شود، تا بعد از ویرایش به وب ماستر یا کسی که مسوول نشر یا اپلود نوشته‌ها است، فرستاده شود.
- با یک چنین شیوه نشراتی است که می‌توان کیفیت نشراتی وب‌را بالا برد.

مسوولان وب سایت

- مسوول نشرات وب‌سایت
  - وب ماستر
  - گزارش‌گر / مترجم
- البته در وضعیت کنونی برای وزارت ممکن دشوار باشد که کارمندان جدیدی را برای وب سایت استخدام کند، از این روی می‌شود که هم‌کاران مجله و بخش‌های دیگر اداره روابط عامه جای خالی آنان را پر کنند.

شبکه‌های اجتماعی

- در امر پیام‌رسانی از بسیاری جهات صفحه فیس بوک در کلیت همه شبکه‌های اجتماعی از اهمیت بزرگی برخوردارند. نوشته‌های نشر شده در شبکه‌های اجتماعی در یک چشم به هم زدن در اختیار هزاران هزار خواننده قرار می‌گیرد و با همین سرعت بازتاب خود را نیز دارد.
- البته اصل عمده در فیس بوک و دیگر شبکه‌های اجتماعی اصل فشرده نویسی و فشرده گویی از اهمیت کوتاهی برخوردارند. در شبکه‌های اجتماعی، کاربران کمتر علاقه به خواندن مقاله‌ها و گزارش‌های دراز دارند، از این روی باید مطالب که در فیس بوک نشر می‌شوند تا حد ممکن کوتاه و فشرده باشند.
- در وب سایت می‌شود نوشته‌ها، روایت‌ها و پژوهش‌های درازی را نیز نشر کرد؛ اما در فیس بوک و دیگر شبکه‌های اجتماعی اصل بر کوتاه نویسی و کوتاه گویی استوار است.
- از این روی شبکه‌های اجتماعی می‌توانند پنجره همیشه گشوده پیوند در میان وزارت و مردم باشد.
- فیس بوک و همه شبکه‌های اجتماعی وزارت صحت نیز در چارچو پالیسی نشراتی این وزارت کار می‌کند. هر سطری و هر پیامی این جا نشر می‌شود به پالیسی وزارت بر می‌گردد.
- یک پیام اشتباه آمیز چه از نظر محتوا و چه از نظر زبان می‌تواند دشواری‌هایی برای وزارت در پی داشته باشد.

مشکلاتی که هم اکنون در فیس بوک وزارت دیده می‌شود این است که نشرات آن یک دست نیست. یعنی هر کدام از اعضای ادمین نوشته‌ها و پیام‌ها را بدون ویرایش به نشر می‌رسانند. زبان این پیام‌ها بسیار اشتباه آمیز است.

باید در نظر داشت که هر اشتباه در نشرات یک وزارت بیشتر از آن که به نویسنده برگردد به وزارت بر می‌گردد.

پراکنده‌گی نشر مطالب و پیام‌ها در فیس‌بوک میزان اشتباهات را افزایش می‌دهد و این خطر به وجود می‌آورد که گاهی یک پیام اشتباه آمیز و نادرست در شبکه‌های اجتماعی خبرساز شود.

این رو باید در پیوند به نشرات فیس بوک این نکات در نظر گرفته شود:

- تمام پیام‌ها و نوشته‌های که در فیس بوک نشر می‌شوند باید ویرایش شوند.
- پیام‌ها و نوشته‌ها در فیس بوک باید از یک دست نشر شوند. هم اکنون هر کدام از اعضای ادمین مطالب فیس بوک را بدون ویرایش به نشر می‌رسانند که از نظر زبان پر از مشکلات است.
- باید تنها به یک تن مسؤولیت داده شود تا پیام‌ها و دیگر مطالب فیس بوک را به نشر برسانند.
- تمام پیام‌ها در گام نخست باید ویرایش شوند.
- همه روزه باید یکی چند پیام تازه آموزشی در فیس بوک به نشر برسد.
- فیس بوک و دیگر شبکه‌های اجتماعی باید به پایگاه خبر وزارت بدل شود.
- بخش‌های گوناگون وزارت باید چنین پیام و گزارش‌هایی را به مسوول نشراتی فیس بوک بفرستند تا بعد از ویرایش به نشر برسند.

انتظار می‌رود با در نظر داشت این اصول نشراتی نشرات وب سایت، فیس بوک و همه شبکه‌های اجتماعی وزارت صحت عامه روز تا روز رو به بهبودی به پیش برود!

جوزا/ ۱۳۹۷

پرتو نادری